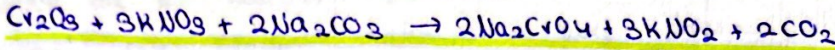
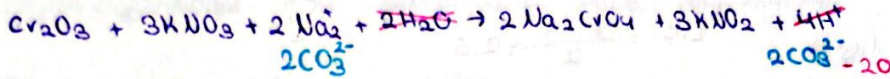
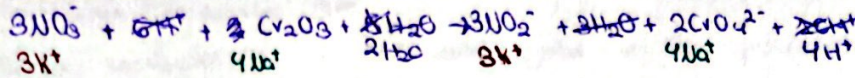
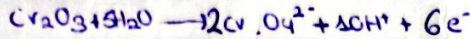
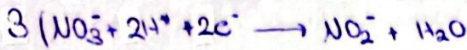
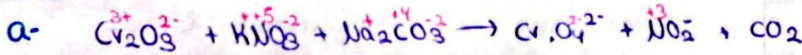

7. ARIKETA

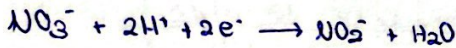
b- zenbat gramo Na_2CO_3 , $2,75g Na_2CrO_4$ bertzeak?

$2,75g Na_2CrO_4 \cdot \frac{1 mol Na_2CrO_4}{162g Na_2CrO_4} \cdot \frac{2 Na_2CO_3}{2 Na_2CrO_4} \cdot \frac{106g Na_2CO_3}{1 mol Na_2CO_3} \cdot \frac{100}{90} = 2g Na_2CO_3$

c- zenbat litro CO_2 bertu?

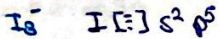
$2,75g Na_2CrO_4 \cdot \frac{1 mol Na_2CrO_4}{162g} \cdot \frac{2 mol CO_2}{2 mol Na_2CrO_4} \cdot \frac{22,4L CO_2}{1 mol CO_2} = 0,38 L CO_2$

d- $NO_3^- \rightarrow NO_2^-$ prozesuaren pH-a?

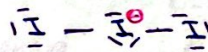

Azidoa da pH-a

8. ARIKETA

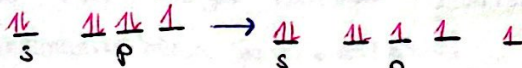

$e^- = 3 \times 7 + 1 = 22$

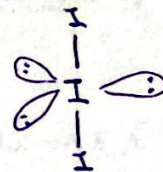
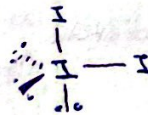
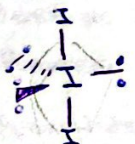
KF: $7 - 6 - 1 = 0$

$7 - 6 - 2 = -1$

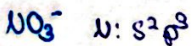

HIBRID: sp^3d

AB_5 : BIDIRAMIDE TRIGONAL
 AX_2E_3 : LINEALA

BEK-BEK	0	2	2
BEK-BK	6	4	3
BK-BK	0	0	1

$e^- = 5 + 6 \cdot 3 + 1 = 24$

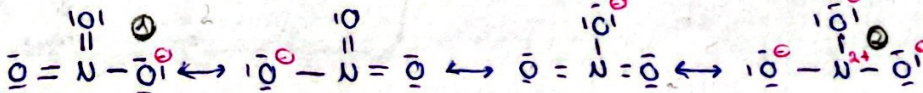
KF: $10 - 1; 6 - 4 - 2 = 0$

$10 - 1; 6 - 6 - 1 = -1$

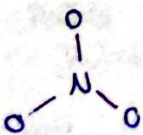
$N; 5 - 5 = 0$

KF: $10 - 1; 6 - 6 - 1 = -1$

$N; 5 - 3 = +2$

HIBRIDAZIOA: sp^2 AB_3/AX_3 TRIGONAL LAUA

9. ARIHETA

ESPEZIA	LOTURA DIS (A)
O_2^+	1,12
O_2	1,21
O_2^-	1,26
O_2^{2-}	1,49

Gercoz eta L.O. handiagoa, betura distantzia txikiagoa.

O_2^+ $6 \cdot 2 - 1 = 11e^-$

$(\sigma_s)^2 (\sigma_s^*)^2 (\sigma_p)^2 (\pi_p)^4 (\pi_p^*)^2$

L.O. = $\frac{8-3}{2} = 2,5$

O_2 $6 \cdot 2 = 12e^-$

$(\sigma_s)^2 (\sigma_s^*)^2 (\sigma_p)^2 (\pi_p)^4 (\pi_p^*)^2$

L.O. = $\frac{8-4}{2} = 2$

O_2^- $13e^-$

$(\sigma_s)^2 (\sigma_s^*)^2 (\sigma_p)^2 (\pi_p)^4 (\pi_p^*)^3$

L.O. = $\frac{8-5}{2} = 1,5$

O_2^{2-} $14e^-$

$(\sigma_s)^2 (\sigma_s^*)^2 (\sigma_p)^2 (\pi_p)^4 (\pi_p^*)^4$

L.O. = $\frac{8-6}{2} = 1$

10. ARIHETA

a. BN

$N [ ] s^2 p^3$

$B [ ] s^2 p^1$

$e: 8$

$(\sigma_s)^2 (\sigma_s^*)^2 (\pi_s)^4$

L.O. = $\frac{6-2}{2} = 2$

DIAMAGNETIKOA

b. $[CoCl_4]^{2-}$

$Co [ ] d^7$

$e^4 t_2^3$

paramagnetikoa

$3e^-$ desparekatu

spin altutua

1. ARIKETA

a- 3s orbitalak 3s baino handiago da.

ZUZENA, 3s orbitalaren max urrunago dago, e hau da e⁻ urrunago dago, beraz tamaina handiago duela esan nahi du.

b- s orbitalak sarkorrak dira.

ZUZENA, sarkorrasuna e⁻ nukleotik gertu egiteko probabilitatea da, hasu hertan, hiru orbitalen dute probabilitatea maila desberdinetan.

c- posible da e⁻ nukleocan aurkitzea

OKERRA, v=0 denean balioc dena zero direlako.

2. ARIKETA

Li atoma + $\lambda = 6200 \text{ \AA} = 6200 \times 10^{-10}$

$h = 6,626 \times 10^{-34} \text{ J}\cdot\text{s}$

Li atoma + argia + $\lambda_2 = 3600 \text{ \AA} = 3600 \times 10^{-10}$

$c = 3 \times 10^8 \text{ m/s}$

$m = 9,1 \times 10^{-31} \text{ kg}$

Abiadura? $E_2 = \frac{1}{2} \cdot m \cdot v^2 = hv - hv_0 = h(v - v_0)$

$v = \frac{c}{\lambda} = \frac{3 \times 10^8}{3600 \times 10^{-10}} = 8,33 \times 10^{14} \text{ s}^{-1}$

$v_0 = \frac{3 \times 10^8}{6200 \times 10^{-10}} = 5,77 \times 10^{14} \text{ s}^{-1}$

$v = \sqrt{\frac{2h(v - v_0)}{m}} = 6,11 \times 10^5 \text{ m/s}$

3. ARIKETA

a- BaO sare energia kalkulatu

Sublimazio-beroa Ba(s) = 157 kJ/mol

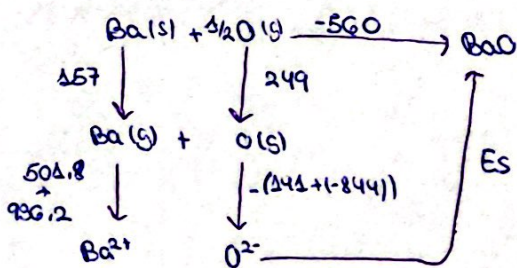
Disoziazio energia O = 249 kJ/mol

Ionizazio energia Ba = 504,8 eta 936,2 kJ/mol

Aginitate energia O = 141 eta -844 kJ/mol

Formazio entalpia BaO = -560 kJ/mol

Born-Haber sistema

$\Delta H_{\text{form}} = \Delta H_{\text{sub}} + 1E + \Delta H_{\text{dis}} - A.E. + E_s$
 $-560 = 157 + 249 + (504,8 + 936,2) - (141 - 844) + E_s$

$E_s = -3131 \text{ kJ/mol}$

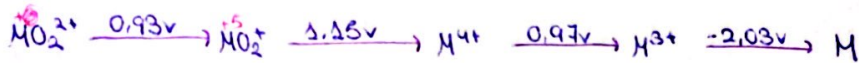
b- Born-haber metodoa erabilita $E_s = -3132,7 \text{ kJ/mol}$. BaO-ren kobalentzia?

Balare asc antzekak dira, beraz konpaxatu asc ionikoa da, hau da kobalentzia maila baxua da.

c- BaO sareak koordinazio (6:6) Azaldu.

Ixi baltzea, kontrako karga duen 6:6es inguratuta aurkitzen da. geometria oktaedrikoa

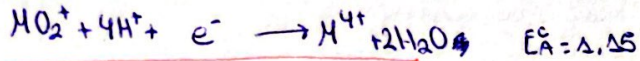
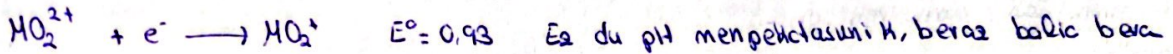
4. ARIKETA

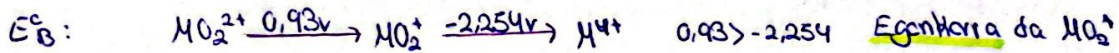
a- NO_2^+ dismutatu egiten da?

b- NO_2^+ ingurune basikoan egunkorra?

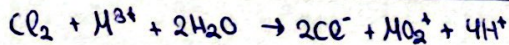
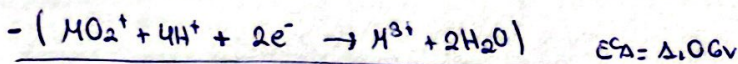
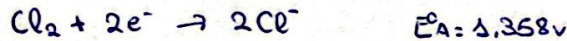

$$E_B^\circ = 1,15 - \frac{0,059}{1} \log \frac{1}{[\text{H}^+]^4} = 1,15 - 0,059 \cdot 4\text{pH} = 1,15 - 0,059 \cdot 4 \cdot 14 = -2,254\text{V}$$

c- Cl_2 -k oxidatu dezake $\text{H}^{3+} \rightarrow \text{NO}_2^+$?

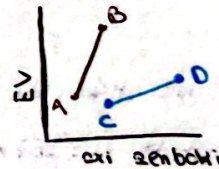
$$E^\circ(\text{Cl}_2/\text{Cl}^-) = 1,358\text{V} \quad E_A^\circ(\text{NO}_2^+/\text{H}^{3+}) = \frac{1,15 \cdot 1 + 0,97 \cdot 1}{2} = 1,06\text{V}$$

$E^\circ = 1,358 - 1,06 > 0$ egunkorra, oxidatu

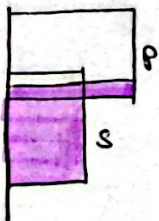
d- oxidatzaileena

A/B malda handiagoa duenez oxidatzaileagoa

6. ARIKETA

a- Metal lurraldearen portaera elektrikoa

Erresistentsia elektrikoak dira; Ω , s (betek) eta ρ (hutsiki) geruzen gainjartzea gertatzen da, erresistentsia aldatzen duena

1. ARIKETA

Orbital degeneratuak

- Fe; $3p_x, 3p_y, 3p_z \rightarrow 3A1$
- Li; $2s, 2p_x, 2p_y, 2p_z \rightarrow E2$
- Al; $3s, 3p_x, 3p_y, 3p_z \rightarrow E2$
- H; $1s, 2s, 3s \rightarrow E2$
- H; $2s, 2p_x, 2p_y, 2p_z \rightarrow 3A1$

Atomo polielektirikotasun $\rightarrow n$ eta l berdintza $\rightarrow$ degeneratuak
 Hidrogeno atomoan $\rightarrow n$ bera $\rightarrow$ degeneratuak

2. ARIKETA

FUNTZIOA	ORBITALA	FUNTZIO-MOTA
$\frac{\sqrt{3}}{2\sqrt{\pi}} \cos \varphi$	p_z	ANGELUARRA
$\frac{\sqrt{3}}{2\sqrt{\pi}} \sin \theta \sin \varphi$	p_y	ANGELUARRA
$\frac{\sqrt{3}}{2\sqrt{\pi}} \sin \theta \cos \varphi$	p_x	ANGELUARRA
$\frac{1}{2\sqrt{\pi}}$	s	ANGELUARRA

3. ARIKETA

Funtzioen balio guztiak positiboak zergatik?

Banaketak erradialaren guntzia $4\pi r^2 R^2$ da, non R guntzia erradiala baizik. Horregatik, balio guztiak positiboak dira.

Nota aldatu e^- aurkitzeko proba laguntzen geruzan, kuantu-zenbaki azimutalaren arabera.
 Kuantu zenbaki azimutala $\rightarrow l$

Gratikoa n beretik ($n=4$) eta l desberdinetako orbitalak nukleotik dis batara aurkitzeko proba.
 Kasu honetan max altuena, nukleotik hurbilen egotea proba, $4g$ orbitalak dauka;
 $4g > 4d > 4p > 4s$. Baina une jakin batean $4s$ e dauka, ondoren, $4p, 4d$ eta $4g$.

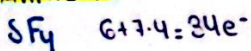
Orbitalen sarkotasuna

Orbi. sarkorrak, bali dute nukleotik gertu egotea proba. $4s$ orbitalak sarkorrak dira.

l kuantu-zenbaki eta erradio atomikaren arteko erlazioa.

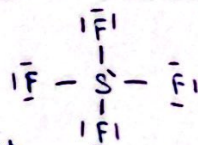
Geroz eta l handiagoa, e^- nukleotik hurbil aurkitzeko proba handitu

4. ARIKETA

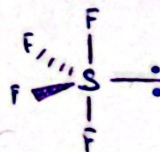
KF: $F \rightarrow 7 - 6 \cdot 1 = 0$
 $S \rightarrow 6 - 4 \cdot 2 = 0$

OX: $F \rightarrow 7 - 8 = -1$
 $S \rightarrow 6 - 2 = +4$

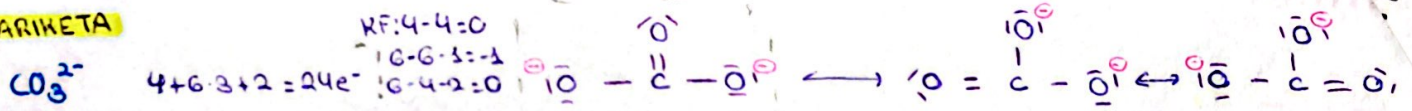

AB_3 -SIPIRAMIDE-TRIGONAL

AX_4E TETRAEDRO DISTORTSIONATU

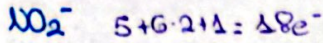
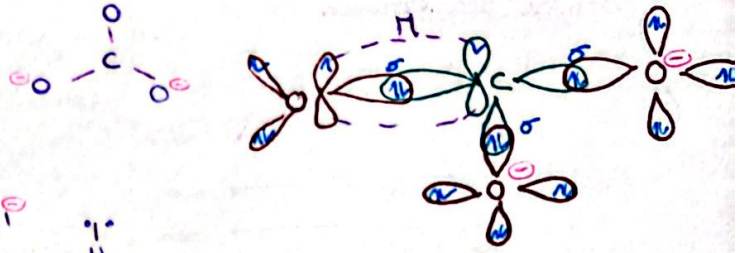

5. ARIKETA

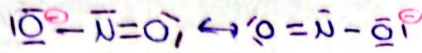

$\alpha: \text{C} \rightarrow 4-0 = +4$
 $\text{O} \rightarrow 6-8 = -2$

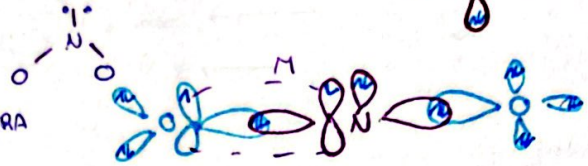
HIBRI: sp^2
 AB_3 TRIGONAL LAUA

KF: $5+5 \cdot 2+3=0$
 $6+6 \cdot 2 = -1$
 $6+6 \cdot 2 = 0$

HIBRI: sp^2
 AB_2 TRIGONAL LAUA AX_2E ANGELUARRA

6. ARIKETA

CN^+
 $4+5-1 = 8e^-$ $(\Delta\sigma)^2 (\Delta\sigma^*)^2 (2M)^2 (2M)^2$ L.O. = $\frac{8-2}{2} = 3$ DIAMAGNETIKOA

CN
 $4+5 = 9e^-$ $(\Delta\sigma)^2 (\Delta\sigma^*)^2 (2M)^2 (2M)^2 (2\sigma)^2$ L.O. = $\frac{7-2}{2} = 2,5$ PARAMAGNETIKOA

CN^-
 $4+5+1 = 10e^-$ $(\Delta\sigma)^2 (\Delta\sigma^*)^2 (2M)^2 (2M)^2 (1\sigma)^2$ L.O. = $\frac{8-2}{2} = 3$ DIAMAGNETIKOA

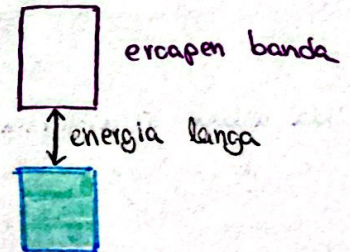
7. ARIKETA

$\Delta 4.$ taldearen portaera elektrikoak. $\rightarrow \text{C, Si, Ge, Sn, Pb} \rightarrow$ Karbonoidak $\rightarrow ns^2 np^2$

$\bullet$ Balentzia banda beteta, eta langa bat dago balentzia eta erapen banden artean.

Energia langaren balia oso altua, C-diamantean eta horregatik isolatzailea da. Gira-temperaturan agitazio-termikoa ez da behar adina e^- banda batetik bestera pasatzeko.

Taldean, gaitik bestera, langaren balia txikiagoa, beraz geroz eta e^- gehiago pasa. Horrela, Si eta Ge erdiekoak eta, Sn eta Pb erakak.

8. ARIKETA

KBr-ak NaCl sarean kristaldu, NaCl sareari dograkion mugak: $0,732 > r^+/r^- > 0,414$

IRUDIA

KBr-ek betetzen du aurreikuste teorikoa?

$\frac{r^+}{r^-} = \frac{r(\text{K}^+)}{r(\text{Br}^-)} = \frac{1,33}{1,98} = 0,68$ $0,732 > 0,68 > 0,414$ betetzen du.

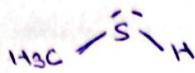
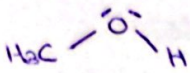
KBr deskribatzen duen solido ionikoen eredu aplikatu daiteke. Izan ere, isolatzaile eta degermatzaile dira. Gainera, anionik harrizko pasatzearen transparenzia elektronikoa altua, harrizko tasun maila $\downarrow$.

9. ARIKETA

Melanolaven irakite-puntua melanodiolarena baino altuago da

METANOL CH3OH

METANODIOL (C1H2S1)

Oxigena sugrea baino elektronegatiagoa denez, H batua sendagoak metanolan, orduan irakite-puntua altuagoa.

Karbono monoxidaren gusio-puntua U2 baino altuagoa. Aldiz, CO-ren irakite-puntua U2 baino baxuagoa.

Fusio-puntua $\rightarrow$ FP

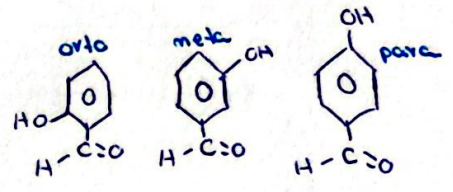
Irakite-puntua $\rightarrow$ IP

CO molekula polarra da, eta U2 apolarra. Horregatik, CO molek. arteko kheska handiagoa.

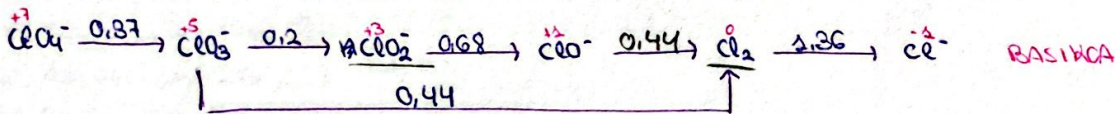
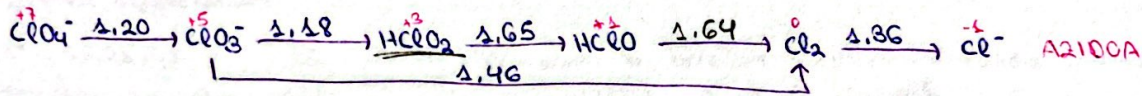
Beraz, $FP(CO) > FP(U2)$; $IP(CO) > IP(U2)$. Bigarren batezbesteko gaurra.

Hidroxibenzaldehidoren "orto" isomeroaren gusio-puntua "meta" eta "para" baino baxuagoa.

Orto isomeroan H batua intramolekularrak eratzen dira, eta horregatik molekulen arteko kheska txikiagoa.

10. ARIKETA

Hipoklorititik $\rightarrow$ kloro

AZIDON $E^\circ(ClO_3^-/Cl_2) = 1.46 = \frac{1.48 \cdot 2 + 1.65 \cdot 2 + x}{5} \rightarrow x = E^\circ(HClO/Cl_2) = 1.64V$

BASIKOAN $E^\circ(ClO_3^-/Cl_2) = 0.44 = \frac{0.2 \cdot 2 + 0.68 \cdot 2 + x}{5} \rightarrow x = E^\circ(ClO^-/Cl_2) = 0.44V$

Cl2/Cl- berdina bi inguruetan, zergatik?

Ez duela pH menpekotasunik. Erredox prozesuan ez da H+ eta OH- parte hartzen.

Cl2 ez da egonkorra bi inguruetan.

Ingurune basikoan dismutatu egiten da, aldiz azidoan egonkorra da.

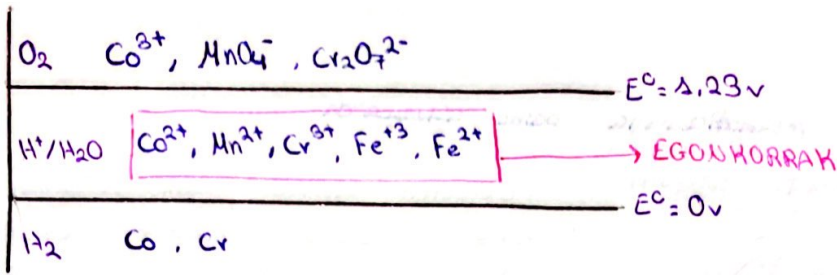
Espezie dismutatuak:

Azidoan: HClO2

Basikoan ClO2- eta Cl2

11. ARIKETA

Urean termodinamika gorkorrak

1. ARIKETA

Schrödinger ekuazioa:
$$\left[-\frac{\hbar^2}{2m} \left(\frac{\partial^2}{\partial x^2} + \frac{\partial^2}{\partial y^2} + \frac{\partial^2}{\partial z^2} \right) - \frac{Ze^2}{4\pi\epsilon_0 r} \right] \psi = E \psi$$

→ Balugeri hau elektroiaren energia zinetikoa

→ Elektroiaren energia potentziala

Hidrogenoaren nukleoa p^+ bat dago. Beraz, hidrogenoaren e^- beharrek duen energia osoa, zinetikoa (higitzen dabilenak) eta potentziala (p^+ erakito erakarpen indarra dagoelako).

Born-Mayer ekuazioa:
$$E_n = -K \frac{N_A \cdot A \cdot Z_1 \cdot Z_2 \cdot e^2}{r_0} \left(1 - \frac{A}{n} \right)$$

save-energia kalkulatzeko save igitzean.

A, Madelung-en konstantea   n, Born-en bevetzealea.
 Z_1/Z_2 , ionic kargak
 r_0 , lotura-distantzia

2. ARIKETA

Orbital degeneratuak:

- H; 1s, 2s, 3s   E2
- Fe; 3p_x, 3p_y, 3p_z   BA1
- H; 2s, 2p_x, 2p_y, 2p_z   BA1
- Li; 2s, 2p_x, 2p_y, 2p_z   E2
- Al; 3s, 3p_x, 3p_y, 3p_z   E2

H atomoetan, n berekoak degeneratuak, aldiz atomo polielektroniketan n eta l berekoak.

3. ARIKETA

4p orbitalaren banaketa erradialaren guntzia:

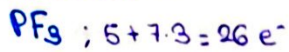

4s orbitalak 4 maximo eta 4p orbitalak 3 maximo

Biak konparatu, eta ondorioak:

Max altuena 4p guntzian 4s guntzian baino hurbilago dago nukleotik. Baina, une jakin batean 4s da gertuen egoera probabilitatea.

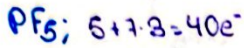
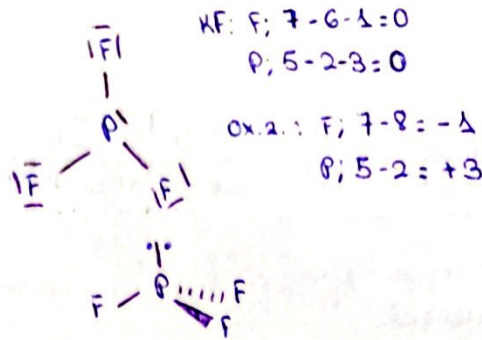
4. ARIKETA

HIBRIDAZIO; sp^3

AB_3 TETRAEDRIKOA

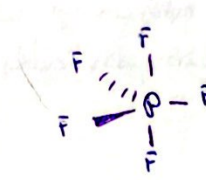
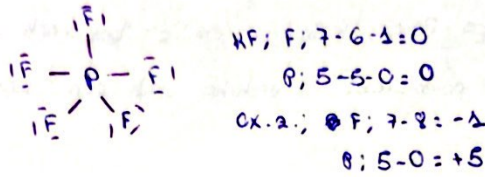
AX_3E PIRAMIDE TRIGONALA

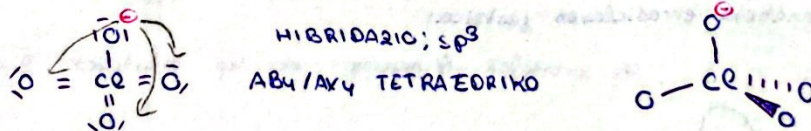
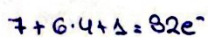
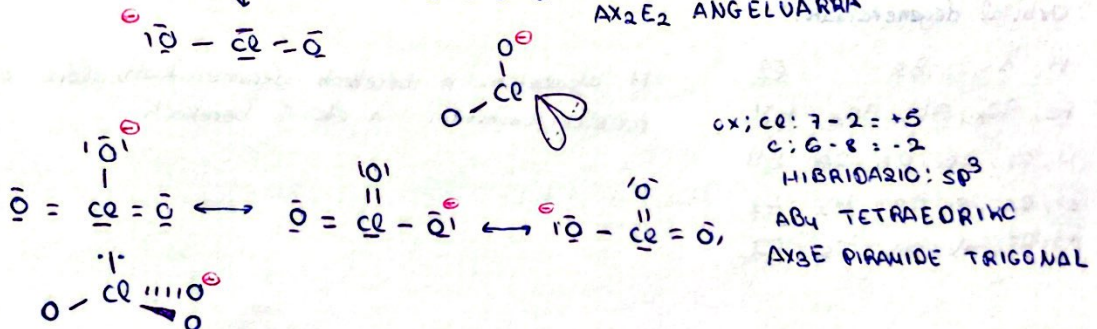
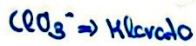
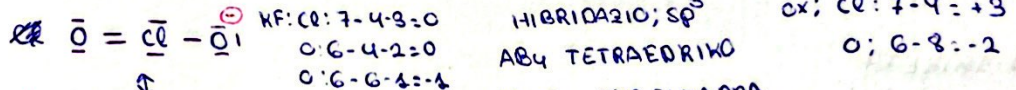
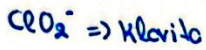
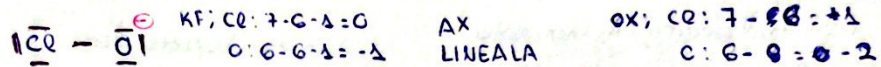
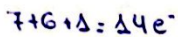
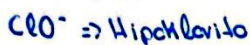
HIBRIDAZIO; sp^3d

AB_5 BIPIRAMIDE TRIGONALA

AX_5 "

5. ARIKETA

6. ARIKETA

Molekula diatomiko heteronuklearra $\rightarrow CO$, Karbone monoxido $\Rightarrow 4 + 6 = 10 e^-$

Molekula diamagnetikoa da, e^- danch parakatuta baitandu

7. ARIKETA

Metalek lurraltzalincen portaera:

Ercala elektrikoak dira, mekele gutxiak bezala.

eroapen-banda

balentzia-banda

Balentzia banda beteak atomo bakoitzeko $2e^-$ dauke (ns^2)
 Eroapentarasuna ezalbidetzen da, eroapen-banda $\leftarrow$ ^{ek. balentzia-banda} gainezarririk
 dardelarik. Horrela e^- erroa pasa daitezke balentzia-bandatik
 eroapen-bandara.

8. ARIKETA

KBr NaCl sarean kristaldu; NaCl sarearen erroadio mugak: $0,732 > r^+/r^- > 0,414$

IRUDIA

KBr-ek betezen atal ditu r^+/r^- aurreikuspen teorikak?

$$\frac{r^+}{r^-} = \frac{r(K^+)}{r(Br^-)} = \frac{1,33}{1,96} = 0,682 \quad 0,732 > 0,682 > 0,414$$

beraz, KBr-ek aurreikuspen teorikak betezen ditu

Horrek esan nahi du, KBr. deskribatzenko solido ionicetan erabiltzen dugun ereduak aplikatu dezakegula. Izan ere, ionic esgeritak eta degermaezinak direla. Gainera, anionik ioniciva dagoen transgerentzia elektronikoa altua da, kobalentetasun maila txikia

9. ARIKETA

Subs gaseosoa da giro tenperaturan. solido eggeran $\rightarrow$ METANOA (CH_4)
 dagoenean van der Waals moleku khesi-ondarrak dauka.

Subs honetan eroapentarasuna elektriko altua da, eta bete $\rightarrow$ SODIOA (Na)
 gusio-puntu $200^\circ C$ -koa da

Substantzia kobalentea; gusio-puntu altua duena $\rightarrow$ DIAMANTEA

Subs isolatzaile elektriko da; solido eggeran, $\rightarrow$ POTASIO
 gusio-tenperaturatik gora, balna, eroalea da, disolbatuta ere $\rightarrow$ Kloruroa (KCl)

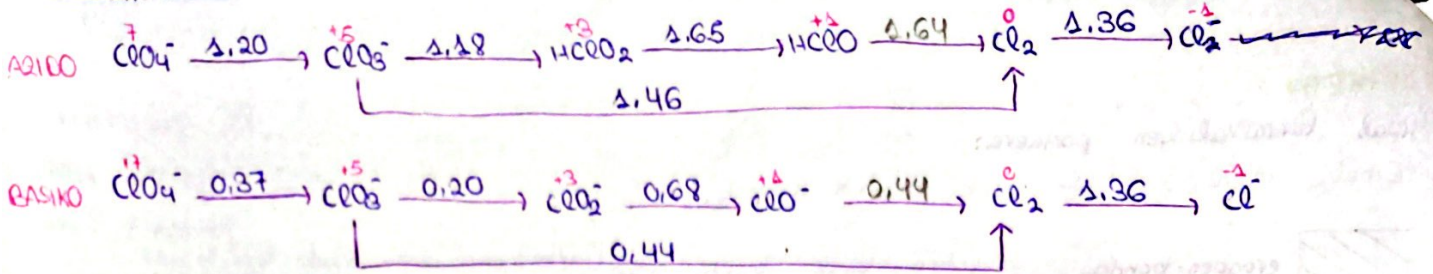
Giro tenperaturan subs likidoa, eta H atzua $\rightarrow$ URA (H_2O)
 sendak dauka molekulen artean

10. ARIKETA

Aeridoenetik basikoenera; H_2O, H_2S, H_2Se, H_2Te
 $H_2O > H_2S > H_2Se > H_2Te$

Hidruro triatomikoak dira, non X atomearen elektronegaltasuna beharrezko a-tik Te-ra.
 Beraz, H_2O -tik H_2Te -ra X-H lotuen portaera portatasuna jalken da

10. ARIKETA

1210 Hipokloro $\rightarrow$ dikloro ; $\text{HClO} \rightarrow \text{Cl}_2$

$$E^\circ = \frac{\Delta 1,18 \cdot 2 + \Delta 0,65 \cdot 2 + x}{5} = \Delta 1,46 \rightarrow x = \Delta 1,64 \text{v} \rightarrow E^\circ(\text{HClO}/\text{Cl}_2) = \Delta 1,64 \text{v}$$

BASE Hipokloro $\rightarrow$ dikloro ; $\text{ClO}^- \rightarrow \text{Cl}_2$

$$E^\circ = \frac{0,2 \cdot 2 + 0,68 \cdot 2 + x}{5} = 0,44 \rightarrow x = 0,44 \text{v} \rightarrow E^\circ(\text{ClO}^-/\text{Cl}_2) = 0,44 \text{v}$$

$E^\circ(\text{Cl}_2/\text{Cl}^-)$ balio bera da bi inguruetan, zergatik?

Erredox ekuazioan ez dagoen parte hartzen H^+ eta OH^- , beraz Nernst ekuazioan $[\text{H}^+]$ ez da eraginik. Ez dago pH-eragina menpekotasunik.

Cl_2 ez da egonkorra ingurune bietan. Non da egonkorra eta zergatik?

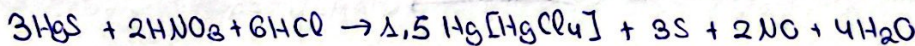
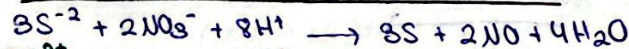
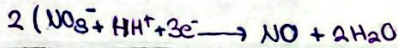
Ingurune azidoan egonkorra da; $1,64 > 1,36$. Aldiz, basikoan dismutatu; $0,44 < 1,36$.

Ze espezie dismutatu?

ASIDOKAN ; HClO_2

BASIKOKAN ; ClO_2^- , Cl_2

11. ARIKETA

2g $\text{Hg}[\text{HgCl}_4]$; elekin $\eta = 85$

a) HgS masa: $2\text{g } \text{Hg}[\text{HgCl}_4] \cdot \frac{1 \text{ mol HgCl}}{540 \text{ g HgCl}_2} \cdot \frac{3 \text{ mol HgS}}{1,5 \text{ mol HgCl}} \cdot \frac{238 \text{ g HgS}}{1 \text{ mol HgS}} \cdot \frac{100}{85} = 2,02 \text{ g HgS}$

b) HNO_3 bolumen:

$c = 0,2 \text{M}$

$$2\text{g } \text{Hg}[\text{HgCl}_4] \cdot \frac{1 \text{ mol HgCl}_2}{540 \text{ g}} \cdot \frac{2 \text{ mol HNO}_3}{1,5 \text{ mol HgCl}_2} \cdot \frac{100}{85} = 5,81 \times 10^{-3} \text{ mol HNO}_3$$

$$c = \frac{n}{V} \rightarrow V = \frac{n}{c} = \frac{5,81 \times 10^{-3}}{0,2} = 0,029 \text{ L} \rightarrow 29,04 \text{ mL HNO}_3$$

c) NO bolumen;

$T = 80^\circ\text{C} = 323 \text{K}$

$$2\text{g } \text{Hg}[\text{HgCl}_4] \cdot \frac{1 \text{ mol HgCl}_2}{540 \text{ g}} \cdot \frac{2 \text{ mol NO}}{1,5 \text{ mol HgCl}_2} = 4,94 \times 10^{-3} \text{ mol NO}$$

$$P = 700 \text{ Torr} \cdot \frac{1 \text{ atm}}{760 \text{ Torr}} = 0,92 \text{ atm}$$

$$p \cdot V = nRT \rightarrow V = \frac{4,94 \times 10^{-3} \cdot 0,082 \cdot 323}{0,92} = 0,1422 \text{ L} = 142 \text{ mL NO}$$

1. ARIKETA

Hidrogeno atomocaren Schödinger ekuazioa:

a) $E_R = -K \frac{NA \cdot A |2a| |2a| e^2}{r_0} \left(1 - \frac{A}{n}\right)$ Bohr-Haber ekuazioa da, solido ionikoen sare-energia kalkulatzeko.

b) $\left[-\frac{\hbar^2}{8\pi^2m} \left(\frac{\partial^2}{\partial x^2} + \frac{\partial^2}{\partial y^2} + \frac{\partial^2}{\partial z^2} \right) \right] \psi = E \psi$ Hiru dimentsioko kutxa batean dagoen partikula baten Schödinger ekuazioa da, energia potentziala jakita.

2. ARIKETA

$s: \frac{\Delta}{2\sqrt{\pi}}$ $P_x: \frac{\sqrt{3}}{2\sqrt{\pi}} \sin\theta \cos\varphi$ $P_y: \frac{\sqrt{3}}{2\sqrt{\pi}} \sin\theta \sin\varphi$ $P_z: \frac{\sqrt{3}}{2\sqrt{\pi}} \cos\theta$

s guntziak ez dauka θ eta φ angeluetan harremanetan dagoen terminorik. Esferikoa delako.

P_z guntziak ez dauka φ angeluarekin harremanetan dagoen terminorik

P_x guntziak, xy planoa nola-plana da, hau da, guntziak zero balia hartzen du xy planon φ angeluaren eragina ez dagoelako.

3. ARIKETA

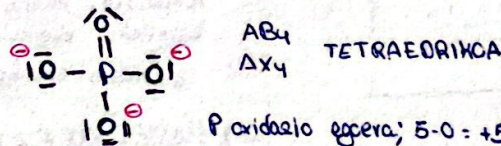
Gratikoki elkarrean den inge.

x ardatzetik parametro r , nukleo eta e^- arteko distantzia da. Elektronia nukleoaren inguruan distantzia jakin batean aurkitzeko probabilitate maximoa adierazten du. Hurbilen egoteko probabilitate handiena ψ^2 du, baina une jakin batean s orbitalak.

4. ARIKETA

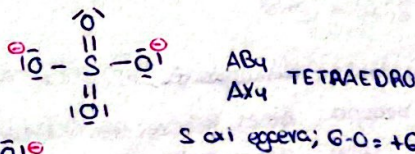
PO_4^{3-} $e^- = 6 + 6 \cdot 4 + 3 = 32e^-$

Ez da betetzen 8 araua.

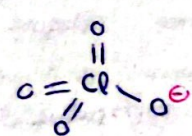
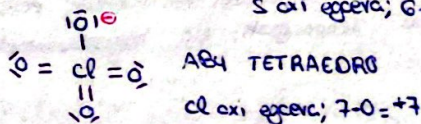

SO_4^{2-} $e^- = 6 + 6 \cdot 4 + 2 = 32e^-$

Ez da betetzen 8ko araua.

ClO_4^- $e^- = 7 + 6 \cdot 4 + 1 = 32e^-$

5. ARIKETA

Diagrama, O₂ edo CO molekularena

Diagrama ea denoa sistematikoa, CO-ri dagotia

Konfigurazio elektronikoa: CO; 4+6 = 10e⁻; $\sigma^2 2\sigma^{*2} \Delta^4 3\sigma^2$

LO: $\frac{2-2}{2} = 0$

Parraera magnetikoa: diamagnetikoa, ea dauka parekatu gabeko e⁻-rik.

6. ARIKETA

14. taldeko solidoen erantortasuna:

C, Si, Ge, Sn, Pb

Balantzia-banda beteta, eta errepente bandaren artean langa bat dago

C diamantea, langa altua, isolatzailea (solido kobalentea)

Si eta Ge, langa ertaina, erdierretala:

Sn eta Pb, langa txikia, eroaleak.

7. ARIKETA

zer dira E₁ eta E₂?

E₁, ionic artean dauden erakarpen eta aldarapen guztiei esker dagoen potentziala. Honet, -∞-ranta jolzen du, r distantzia 0-ranta duan.

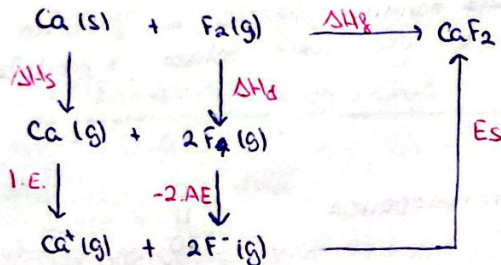
E₂, gerusa elektroniketan artean dauden aldarapenei esker dagoen potentziala. Honet, +∞-ranta jolzen du, r 0-ranta duan.

Saren-energia eta blura-distantzia:

r₀ = 2,2 Å

E_s = -2,5 x 10⁶ J/mol = -2500 kJ/mol

Born-Haber zirkua:

ΔH_s; sublimazio-entalpia

ΔH_f; disoziazio-entalpia

I.E. ionizazio energia

AE agintate energia

ΔH_f; germazio-entalpia

ΔH_f = ΔH_s + ΔH_f + I.E. - 2AE + E_s

8. ARIKETA

Melanolaren irakite-puntua melanotolarena baino altuagoa da.

Oxigenoa, sugrea baino elektronegatiagoa denez, melanolaren artean eratzen diren hidrogeno loturak melanotol molekulan artekoak baino sendagoak, eta horrela melanolaren irakite-puntua melanotolarena baino altuagoa da.

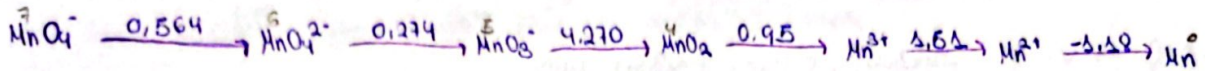
elektronegatiagoa → lotura sendagoak → irakite-puntu ↑

Karbono monoxidaren fusio-puntua dinitrogenarena baino altuagoa

N₂ apolarra, eta CO polarra. Hurrengatik, CO molekulan arteko Van der Waals-indarrak (behin behin dagoenak)

N₂ mol. artekoak baino (behin behin dagoenak) sendagoak.

9. ARIKETA

E° permanganato $\rightarrow$ manganeso (IV)

$$E^\circ (\text{MnO}_4^- / \text{MnO}_2) = \frac{0,564 \cdot 1 + 0,274 \cdot 2 + 4,27 \cdot 1}{3} = 1,71 \text{ V}$$

E° permanganato $\rightarrow$ Mn^{2+}

$$E^\circ (\text{MnO}_4^- / \text{Mn}^{2+}) = \frac{0,564 \cdot 1 + 0,274 \cdot 2 + 4,27 \cdot 1 + 0,95 \cdot 1 + 1,61 \cdot 1}{5} = 1,514 \text{ V}$$

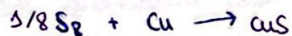
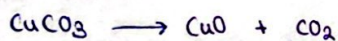
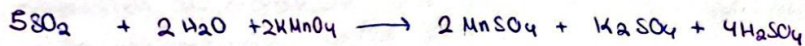
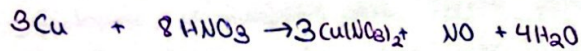
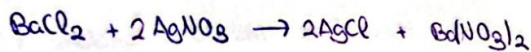
$E^\circ (\text{Mn}^{3+} / \text{Mn}^{2+})$ ingurune baskoan:

$$E^\circ (\text{Mn}^{3+} / \text{Mn}^{2+}) = 1,510 \text{ V} \text{ da, ez dagokete pit-aren menpekotasunik}$$

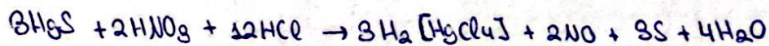
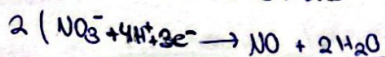
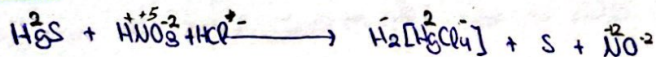
Manganesoa metal noblea?

$$E^\circ (\text{Mn}^{2+} / \text{Mn}^0) = -1,180 < 0 = E^\circ \left(\frac{\text{H}^+}{0,5 \text{ H}_2} \right) \text{ beraz, ez da noblea}$$

11. ARIKETA

12. ARIKETA

2g $\text{H}_2[\text{HgCl}_4]$ beratu nahi da, elektrolisa %95

a) Beharrezko merkurio sulfuro (HgS) masa.

$$2 \text{g } \text{H}_2[\text{HgCl}_4] \cdot \frac{1 \text{ mol } \text{H}_2[\text{HgCl}_4]}{346 \text{ g}} \cdot \frac{3 \text{ mol } \text{HgS}}{3 \text{ mol } \text{H}_2[\text{HgCl}_4]} \cdot \frac{232 \text{ g } \text{HgS}}{1 \text{ mol } \text{HgS}} \cdot \frac{100}{85} = 1,60 \text{ g } \text{HgS}$$

b) Beharrezkoa den HNO_3 bolumena, kontzentrazioa $0,2\text{M}$ izanik

~~2g $\text{H}_2[\text{HgCl}_4]$~~

$$2\text{g } \text{H}_2[\text{HgCl}_4] \frac{1\text{mol } \text{H}_2[\text{HgCl}_4]}{344\text{g } \text{H}_2[\text{HgCl}_4]} \frac{2\text{mol } \text{HNO}_3}{2\text{mol } \text{H}_2[\text{HgCl}_4]} \frac{100}{25} = 4,6 \times 10^{-3} \text{ mol}$$

$$c = \frac{n}{V} \rightarrow V = \frac{n}{c} = \frac{4,6 \times 10^{-3}}{0,2}, 0,023\text{L} = \underline{23\text{mL } \text{HNO}_3}$$

c) NO bolumena (50°C eta 700Torr)

$$pV = nRT \quad T = 50 + 273 = 323\text{K} \quad p = 700\text{Torr} \frac{1\text{atm}}{760\text{Torr}} = 0,92\text{atm}$$

$$2\text{g } \text{H}_2[\text{HgCl}_4] \frac{1\text{mol } \text{H}_2[\text{HgCl}_4]}{344\text{g } \text{H}_2[\text{HgCl}_4]} \frac{2\text{mol } \text{NO}}{2\text{mol } \text{H}_2[\text{HgCl}_4]} = 3,94 \times 10^{-3} \text{ mol} = n$$

$$0,92 \cdot V = 3,94 \times 10^{-3} \cdot 0,082 \cdot 323 \rightarrow V = \underline{0,1126\text{L}} = \underline{112,6\text{mL } \text{NO}}$$

1. ARIKETA

Zer dira orbital degeneratuak? Energia bera dutenak

Fe; $3d_x, 3d_y, 3d_z$ orbi degeneratu / Li; $2s, 2p_x, 2p_y, 2p_z$ ez degeneratu

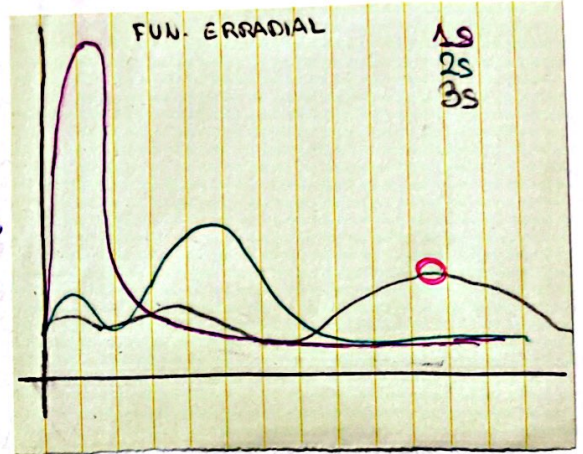
Atomo hidrogencideetan, n kuantu-zenbakiarekiko beharrik da menpekotasuna. Baina, beste atometan energia n eta ml-ren menpeketa da. Fe atoman n bera dute eta ml baina (p). Li atoman, n bera, baina ml desberdina; 2s orbitalaren ml=0 da eta 2p ml=1 da, beraz desberdina da eta degeneratua ez dago.

2. ARIKETA

Grazitza kontuan hartuz:

a) 3s orbitalaren tamaina 2s baino handiagoa da. 3s max handiena urrunago dago, 2s max handi baina, beraz e^- urrunago, 3s orbi tamaina handiagoa. EGIA

b) s motako orbitalak sarkorrak dira sarkortasuna, e^- nukleotik gertu egoteko probabilitatea adierazten du. 3 orbitalak dute proba havi, maila desberdinetan, beraz EGIA.

c) 2s orbitalaren nodo erradialen kopurua 2s baino handiagoa da. $n - l - 1$

Nodo erradialak jantzita azalduz diren puntuak dira. Kopurua = $n - l - 1$

1s; $1 - 0 - 1 = 0$ 2s; $2 - 0 - 1 = 1$ 3s; $3 - 0 - 1 = 2$

Grazitza eta teoriam ikusten da 2s ez duela nodo eta 3s 2, beraz GEZURRA

d) Nukleoan dagoen e^- nukleotik gertu egoteko probabilitatea ez da nulua

Funtzioak $r=0$ denean, balorea=0 da, beraz ez dago nukleoan gertu prob. GEZURRA

3. ARIKETA

$$\mathcal{H}\psi = \left[-\frac{\hbar^2}{8\pi^2m} \left(\frac{\partial^2}{\partial x^2} + \frac{\partial^2}{\partial y^2} + \frac{\partial^2}{\partial z^2} \right) - \frac{1}{r} \frac{e^2}{4\pi\epsilon_0} \right] \psi = E \psi$$

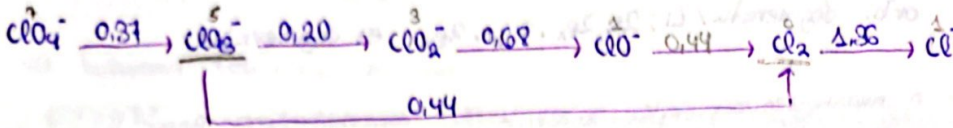
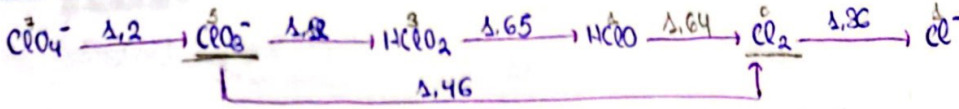
a) Aurreko ekuazioa baliagarria da e^- partikula deskribatzeko kutxa batean. GEZURRA; atomo bateko prob. aztertzen du, ψ ez da energia potentzialaren gria agertu.

b) "E" ikurra e^- energia zinetikoa da. GEZURRA; sistema osaren energia da

c) "H" ikurra hamiltondarra e^- energia potentziala. GEZURRA; eragile hamiltondarra da

d) Ekuazioaren emaitzak e^- ren energia-baldia baimenduak dira H atoman. EGIA

4. ARIKETA

a) E° hipokloro $\rightarrow$ kloro

$$E_A^\circ = \frac{1 \cdot 1,2 + 2 \cdot 1,65 + 1x}{5} = 1,46 \quad x = 1,64v \quad E_A^\circ = 1,64v$$

$$0,44 = \frac{0,2 \cdot 2 + 0,68 \cdot 2 + 1x}{5} \rightarrow x = 0,44v \quad E_B^\circ = 0,44v$$

b) Cl_2 espelearen E° bera da bi inguruneetan, zergatik?

Erredox prozesuan ez duela parte hartzen ez H^+ ezta OH^- , beraz berak ekuazioan E_A° ez du eraginik eta bera da bi inguruneetan.

c) Zeintzuk dira dismutazioak?

Ingurune azidoan; kloritiko HClO_2

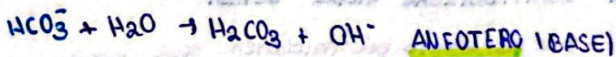
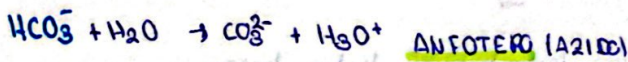
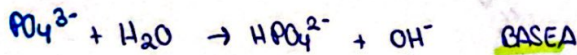
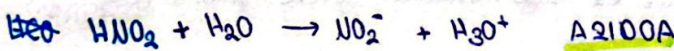
Ingurune basikoan; kloritiko ClO_2^- eta kloro Cl_2

d) ClO_3^- zein inguruneetan da oxidatzaileagoa?

Ingurune azidoan, erreduzitzeko gaitasun handiagoa duela ($E_A^\circ > E_B^\circ$).

5. ARIKETA

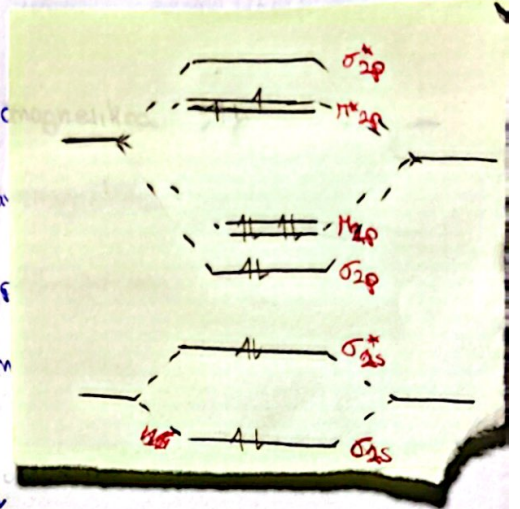
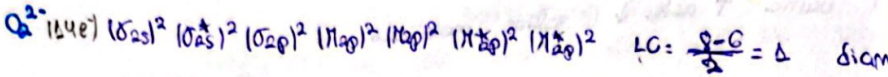
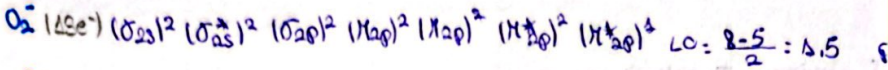
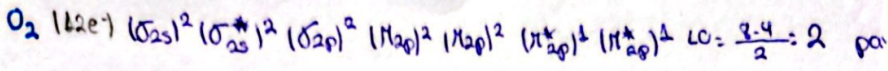
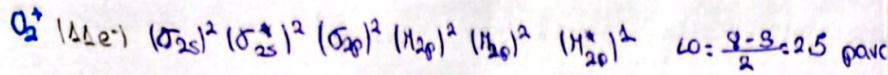
Espezie hauen portaera kimikoa ur disoluziotan: azido, base edo anfotero.

ANFOTERO: espezie bat, azido eta base bezala jokatzen duena.

6. ARIKETA

Konfigurazio elektronikoa:

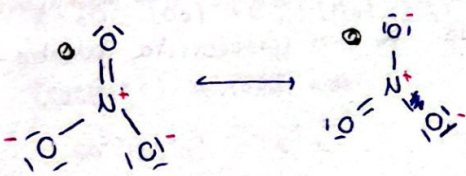
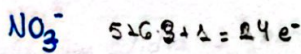

ESPEZIA	LOTU-DIS (R)
O_2^+	1, 1, 2
O_2	1, 2, 2
O_2^-	1, 2, 6
O_2^{2-}	1, 4, 9

LO. ↑, lotura-distantzia ↓

7. ARIKETA

Lewis / Geometria / Erresonantzia / KE / Hibridazioa

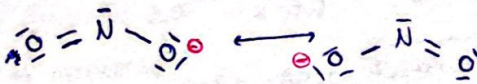
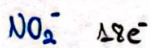
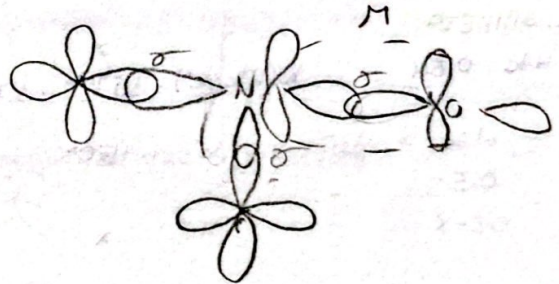

KE: $O: 6 - 4 = 2 = 0$
 $N: 5 - 4 = 1$
 $O: 6 - 7 = -1$

HIBRID: sp^2

AB_3

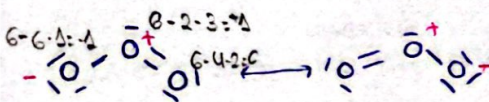
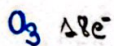
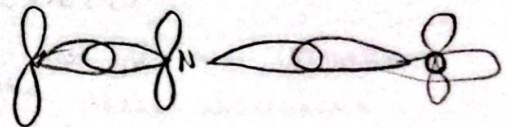
$AX_3 \rightarrow$ TRIGONAL LAUA

HIBRID: sp^2

AB_2 TRIGONAL LAUA

$AX_2 E$ ANEQUARRA

AB_2 TRIGONAL LAUA

$AX_2 E$ ANEQUARRA

8. ARIKETA

LiBr konposatuak NaCl sare-molan kristaltzen da. Proporzio teorikoa; $0.782 > r^+/r^- > 0.414$
 LiBr aurreko teorikoa betetzen du?

$$r(\text{Li}) = 1.67 \text{ \AA} \quad r(\text{Li}^+) = 0.78 \text{ \AA} \quad r(\text{Br}) = 0.94 \text{ \AA} \quad r(\text{Br}^-) = 1.95 \text{ \AA}$$

$$\frac{r^+}{r^-} = \frac{0.78}{1.95} = 0.4 \text{ ez da aurreko teorikaren barruan}$$

9. ARIKETA

Giro T gas egoeran. Giro T baino T asko ↓ solido molekular METANOA

Ercala elektriko ona da. Fusio T 200°C da. SODIOA

Solido kobalentea da. Fusio-puntu altua. DIAMANTEA

Solido egoeran isolatzaile elektrikoa da. Disolbatuta eta gundituta dagoenean ercala. POTASIO KLORUROA

Giro T likido, eta H blura sendak URA

Solido molekular giro T. Molekulak 8 erpinetako eratunak. SUFREA

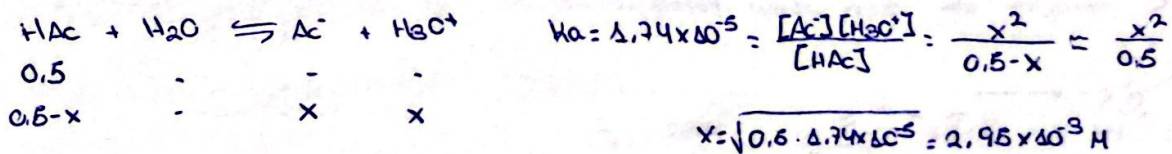
10. ARIKETA

Lurralkalinoen portaera elektrikoa.

Lurralkalinoen balentzia- e^- konfigurazioa ns^2 , beraz, balentzia-banda s orbital molekularrean osatuta dago, eta bestela dago. Halere, ondorengo p banda da, havi gainezarrita balentzia-bandarekin, ercapen banda modura jokatuz

11. ARIKETA

a) HAc 0,5M $K_a(\text{HAc}/\text{Ac}^-) = 10^{-4.76} = 1.74 \times 10^{-5}$

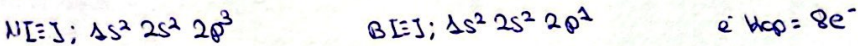
b) 1. disoluzioaren 10ml + 6ml NaOH 8ml $\text{pH} = -\log[\text{H}^+] = -\log x = 2.53$

1. ARIKETA

- a) 3s orbitalaren tamaina 1s-rena baino txikiago da.
OKERRA, 3s max handiena urrunago dago, 1s baino, beraz tamaina handiagoa.
- b) s orbital guztiak earturretik dira
ZUZENA, denak dute max nukleotik gertu, beraz guztiak dute e⁻ nukleotik gertu egiteko probabilitatea.
- c) 1s orbitalak 2s baino nodo gehiago ditu
GEZURRA, 1s-ek ez du nodorik aldiz 2s-ek batarra.
- d) e⁻ nukleotik urruntzeko prob. zero da.
ZUZENA, jantzia f=0 denean, balia guztiak zero dira.

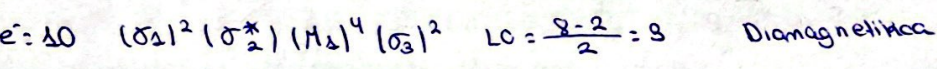
3. ARIKETA

BN

$(\sigma_1)^2 (\sigma_2^*)^2 (\pi_2)^4$ $L_0 = \frac{6-2}{2} = 2$ Diamagnetikoa

BN²⁺

[CoCl₄]²⁻ tetraedrikoa

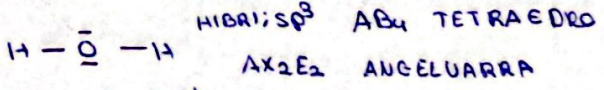
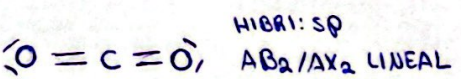
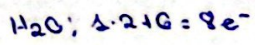
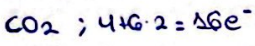

[FeCl₄]²⁻ tetraedrikoa

4. ARIKETA

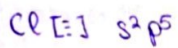
CO₂ apolarra   H₂O polar

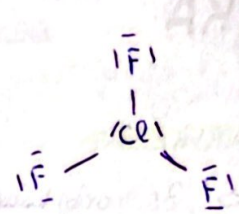
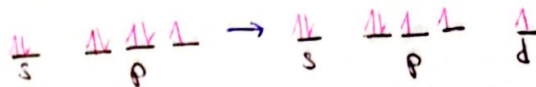
Biak lotura polarak, baina CO₂ simetrikoa eta H₂O ez.

5. ARIKETA

$ClF_3 \rightarrow 7 + 7 \cdot 3 = 28e^-$

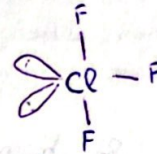
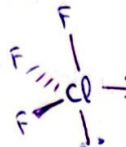
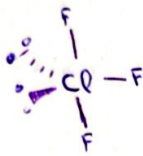
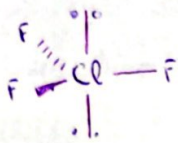

HIBRIDAZIO: sp^3d

AB₃ BIPIRAMIDE TRIGONALA

AX₃E₂ T-FORMA

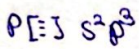
BEK-BEK
BX-BX
BEK-BX

0
0
6

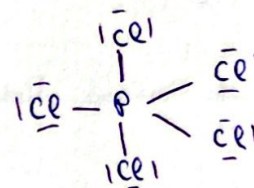
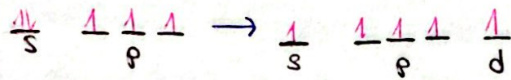
0
2
4

1
2
3

$PCl_5 \rightarrow 5 + 7 \cdot 5 = 40$

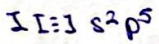

HIBRIDAZIO: sp^3d

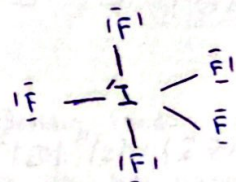

AB₅ BIPIRAMIDE TRIGONALA

$IF_5 \rightarrow 7 + 7 \cdot 5 = 28e^-$

HIBRIDAZIO: sp^3d^2

AB₅ OKTAEORIKKA

AX₅E PIRAMIDE KARRATUA

6. ARIKETA

Agido / Base / Angakero

